

Tuffa krav. Undantag från sjukskrivningsreglerna kan göras, men endast om det är oskäligt att bedöma arbetsförmågan i förhållande till normalt förekommande arbeten.

FOTO: HÅKAN SJUNNESSON

PÅ RÄTT SIDA

Magnus Andersson är koordinator för Neuroförbundets rättsombud och juridiska rådgivning

»Förändringarna påverkar dem som har haft sjukpenning i mer än ett år.«

Nya regler påverkar lång sjukskrivning

Den borte tidsgränsen vid långtidssjukskrivning togs bort den första februari i år. Neuroförbundets rättsombudskoordinator reder ut vad som gäller för den som blir sjukskriven i mer än ett år och hur den ekonomiska ersättningen påverkas.

Tidigare artiklar i *Reflex* har behandlat olika insatser som kan förebygga, eller minska behovet av, sjukskrivning och underlätta en återgång till arbetet på hel- eller deltid. Vidare har vi beskrivit att ju längre tiden går, desto svårare är det att beviljas sjukpenning.

Det beror på att arbetsförmågan efter 6 månader i regel även provas mot andra arbeten än ens nuvarande. Som ett exempel: en person är byggnadsarbetare och har fått en neurologisk diagnos. Denna diagnos kanske efter en tid beständigt nedsätter hans rörelseförmåga etcetera så att hen inte kan arbeta kvar på företaget.

Då kommer försäkringskassan även titta på om hen i stället klarar kontorsarbete eller något annat. Klarar hen något annat arbete, nekas sjukpenning. Reglerna säger att man inte ska ta hänsyn till att hen kanske inte i verkligheten skulle ha så lätt att få ett annat arbete, eller att det kanske inte finns sådana arbeten på hemorten.

I DENNA ARTIKEL ska vi gå igenom reglerna för den som är sjukskriven under längre tid, mer än i 365 dagar (ett år). I december 2015 beslutade riksdagen om att avskaffa den så kallade borte tidsgränsen i sjukförsäkringen. Förändringarna började gälla den 1 februari 2016. Dessa förändringar påverkar dem som

PÅ RÄTT SIDA

haft sjukpenning i 365 dagar, alltså i mer än ett år. Efter sjukpenning i mer än ett år kan man bara få sjukpenning om man inte kan utföra något så kallat normalt förekommande arbete alls på hela arbetsmarknaden.

Undantag från regeln kan göras, men endast om det är oskäligt att bedöma arbetsförmågan i förhållande till normalt förekommande arbeten. Vad som kan vara oskäligt gick vi igenom i föregående artikel här i på rätt sida, i *Reflex* nr 4. Det kan vara oskäligt att jämföras mot andra arbeten, exempelvis om arbetsförmågan långsamt kommer att försämrans, så att man skulle få svårt att på sikt klara även ett annat arbete.

Det kan också gälla för den som får medicinsk behandling för att förebygga en allvarlig sjukdom. Prövningen mot hela arbetsmarknaden kan också skjutas upp så länge rehabilitering pågår efter en rehabiliteringsplan. Kvalar man in kring vad som är oskäligt finns där efter två möjligheter:

✓ **DEN FÖRSTA** är att få sjukpenning på fortsättningsnivå. Denna form av sjukpenning ger cirka 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) i sjukpenning. Det är denna del som förändrats i de nya reglerna från 1 februari 2016. Tidigare kunde man få sjukpenning på fortsättningsnivå under högst ett och ett halvt år (550 dagar). I de nya reglerna finns ingen bortre tidsgräns. Man kan alltså, åtminstone teoretiskt, vara sjukskriven hur länge som helst på fortsättningsnivån, tills man eventuellt återfått en arbetsförmåga.

✓ **DEN ANDRA** är att få sjukpenning på normalnivå. Den ger cirka 80 procent av inkomsten i ersättning, det vill säga en högre inkomst jämfört med fortsättningsnivån. För

»Efter ett år kan man bara få sjukpenning om man inte kan utföra något normalt förekommande arbete alls på hela arbetsmarknaden.«

LÄS MER:

- Avskaffande av den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen, Ds 2015:17
- Socialförsäkringsutskottets betänkande 2009/10: Sfu13, sidan 7–8 – angående begreppet oskäligt vid bedömning av arbetsförmågan
- Socialstyrelsen – Kriterier för allvarlig sjukdom
www.socialstyrelsen.se/riktlinjer/forsakringsmedicinsktbeslutsstod/kriterier-forallvarligsjukdom

att få rätt till sjukpenning på normalnivå krävs att man har en allvarlig sjukdom, som svåra neurologiska diagnoser som till exempel stroke eller amyotrofisk lateral skleros (als), vidare vissa tumörsjukdomar eller om man väntar på transplantation av organ.

För denna ersättning finns ingen bortre tidsgräns. Socialstyrelsen har tagit fram kriterier för vad som är en allvarlig sjukdom i detta sammanhang, samt en lista över tillstånd som ofta betraktas som allvarliga.

För båda dessa alternativ till sjukpenning gäller att du behöver ansöka om dessa.

FÖR DEN SOM har utförsäkrats kvarstår tidigare regler. Det innebär att för att åter kunna få sjukpenning på normalnivå, behöver det ha gått 90 dagar sedan du senast fick sjukpenning.

Observera också att om försäkringskassan nekar sjukpenning, på normal- eller fortsättningsnivå är det viktigt att man första vardagen efter beslutet anmäler sig hos Arbetsförmedlingen, eller återgår i arbete hos arbetsgivaren. Att du gör denna anmälan innebär inte i sig att du automatiskt går med på försäkringskassans uppfattning att du kan arbeta. Men det är ändå viktigt för att skydda din så kallade sjukpenninggrundande inkomst, vilken annars riskerar hamna på noll.

DET HÄR MED sjukpenning är som synes en ganska snårig djungel kring olika begrepp och tidsramar för prövning av ens arbetsförmåga. Medlemmar i Neuroförbundet är välkomna att kontakta förbundets rättsombud på telefonnummer 08-677 70 19 för enskild rådgivning. ✕

RIKSGYMNASIER

med Rh-anpassad utbildning för unga med svåra rörelsehinder

- För dig som har avslutat grundskolan och vill fortsätta på gymnasiet
- För dig som behöver lugnare studietakt, stöd i undervisningen i en liten grupp eller vanlig klass
- För dig som behöver habilitering och personlig praktisk hjälp
- För dig som kanske också har behov av att bo i elevhem

Riksgymnasier finns i Stockholm, Göteborg, Kristianstad och Umeå. Sista ansökningsdatum 2017-01-15. Skicka ansökan till: Specialpedagogiska skolmyndigheten, Box 1100, 871 29 HÄRNÖSAND
Tel: 010 473 50 00 eller 010 473 51 66. www.spsm.se

Riksgymnasiet för rörelsehindrade